

(Pielikums grozīts ar MK 14.07.2020. noteikumiem Nr. 438)

Pamatizglītības programmas paraugs

(izglītības programmas kodi 21011111, 11011111, 21011113, 21011114, 23011111,
23011113, 23011114)

I. Izglītības programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi

1. Pamatizglītības programmas (turpmāk – izglītības programma) mērķis ir nodrošināt skolēna vispusīgu attīstību un vērtīborientāciju, lai skolēns gribētu un varētu turpināt vispārējo izglītību vai apgūt profesiju, iesaistīties sabiedrības dzīvē un veidoties par laimīgu un atbildīgu personību. Uzdevumi ir īstenojami atbilstoši valsts pamatizglītības standartam.

II. Izglītības saturs

2. Pamatizglītības obligāto saturu un tā apguves plānotos rezultātus mācību jomās nosaka valsts pamatizglītības standarts.

III. Prasības attiecībā uz iepriekš iegūto izglītību

3. Skolēnus 1.–9. klasē uzņem atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas nosaka kārtību, kādā izglītojamie tiek uzņemti vispārējās izglītības programmās un atskaitīti no tām, kā arī obligātajām prasībām šajās programmās izglītojamo pārceļšanai uz nākamo klasi.

IV. Pedagoģiskā procesa organizācijas principi un īstenošanas plāns (tai skaitā atbilstoši mācību priekšmetiem)

4. Pamatizglītības ieguvu var organizēt klātienē, neklātienē un tālmācības formā.

5. Pedagoģiskā procesa organizēšanai izglītības iestāde atkarībā no izglītības ieguves formas veido mācību priekšmetu un stundu īstenošanas plānu, ievērojot 1. vai 2. tabulā noteikto kopējo mācību stundu skaitu mācību priekšmetos.

Mācību stundu skaits trijos gados mācību priekšmetā¹

1. tabula

Nr. p.k.	Mācību joma un mācību priekšmets	1.–3. klase	4.–6. klase	7.–9. klase
1.	Valodu mācību joma			
1.1.	latviešu valoda ²	624 (18)	490 (14)	315 (9)
1.2.	svešvaloda 1, svešvaloda 2 ³	208 (6)	385 (11)	525 (15)
2.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma			
2.1.	sociālās zinības	104 (3)		105 (3)
2.2.	sociālās zinības un vēsture		245 (7)	
2.3.	Latvijas un pasaules vēsture			210 (6)

3.	Kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā mācību joma			
3.1.	vizuālā māksla	174 (5)	105 (3)	105 (3)
3.2.	mūzika	208 (6)	210 (6)	105 (3)
3.3.	literatūra		140 (4)	210 (6)
3.4.	teātra māksla		35 (1)	35 (1)
4.	Dabaszinātņu mācību joma			
4.1.	dabaszinības	208 (6)	210 (6)	
4.2.	ķīmija			140 (4)
4.3.	fizika			140 (4)
4.4.	bioloģija			210 (6)
4.5.	ģeogrāfija			210 (6)
5.	Matemātikas mācību joma			
	matemātika	416 (12)	560 (16)	525 (15)
6.	Tehnoloģiju mācību joma			
6.1.	dizains un tehnoloģijas	173 (5)	140 (4)	140 (4)
6.2.	datorika		105 (3)	175 (5)
6.3.	inženierzinības			35 (1)
7.	Veselības un fiziskās aktivitātes mācību joma			
	sports un veselība ⁴	278 (8)	315 (9)	315 (9)

Piezīmes.

¹ Iekavās norādīts ieteicamais mācību stundu skaits nedēļā trijos gados.

² 4. klasē vienu latviešu valodas stundu nedēļā ieteicams veltīt literatūras apguvei.

³ Stundu sadalījumu starp pirmo un otro svešvalodu nosaka izglītības iestāde atbilstoši tās attīstības plānā noteiktajām prioritātēm. Otrās svešvalodas apguve tiek uzsākta 4. klasē.

⁴ Mācību priekšmetā *Sports un veselība* regulāri, katru nedēļu tiek plānotas trīs stundas visās klasēs, 1. klasē – divas stundas nedēļā.

Mācību stundu skaits trijos gados mācību priekšmetā¹, organizējot pamatzglītības ieguvī neklātienē vai tālmācības formā

2. tabula

Nr. p.k.	Mācību joma un mācību priekšmets	1.–3. klase	4.–6. klase	7.–9. klase
1.	Valodu mācību joma			
1.1.	latviešu valoda ²	312 (9)	315 (9)	315 (9)
1.2.	svešvaloda 1, svešvaloda 2 ³	104 (3)	210 (6)	210 (6)

2.	Sociālā un pilsoniskā mācību joma			
2.1.	sociālās zinības	35 (1)		105 (3)
2.2.	sociālās zinības un vēsture		175 (5)	
2.3.	Latvijas un pasaules vēsture			210 (6)
3.	Kultūras izpratnes un pašizpausmes mākslā mācību joma			
3.1.	vizuālā māksla ⁴	104 (3)	105 (3)	105 (3)
3.2.	mūzika ⁴	104 (3)	105 (3)	105 (3)
3.3.	literatūra		105 (3)	105 (3)
3.4.	teātra māksla ⁴		35 (1)	35 (1)
4.	Dabaszinātņu mācību joma			
4.1.	dabaszinības	104 (3)	105 (3)	
4.2.	ķīmija			70 (2)
4.3.	fizika			70 (2)
4.4.	bioloģija			105 (3)
4.5.	ģeogrāfija			105 (3)
5.	Matemātikas mācību joma			
	matemātika	243 (7)	315 (9)	315 (9)
6.	Tehnoloģiju mācību joma			
6.1.	dizains un tehnoloģijas ⁴	104 (3)	105 (3)	105 (3)
6.2.	datorika		105 (3)	105 (3)
6.3.	inženierzinības			35 (1)
7.	Veselības un fiziskās aktivitātes mācību joma			
	sports un veselība ⁴	104 (3)	104 (3)	104 (3)

Piezīmes.

¹ Iekavās norādīts ieteicamais mācību stundu skaits nedēļā trijos gados.

² 4. klasē vienu latviešu valodas stundu nedēļā ieteicams veltīt literatūras apguvei.

³ Stundu sadalījumu starp pirmo un otro svešvalodu nosaka izglītības iestāde atbilstoši tās attīstības plānā noteiktajām prioritātēm. Otrās svešvalodas apguve tiek uzsākta 4. klasē.

⁴ Mācību priekšmetos *Teātra māksla*, *Mūzika*, *Vizuālā māksla*, *Dizains un tehnoloģijas*, *Sports un veselība* skolēni var apgūt mācību satura teorētisko daļu.

6. Kopējais stundu skaits mācību priekšmetā noteikts trim gadiem, lai izglītības iestāde varētu elastīgi plānot mācību saturu un organizēt mācību procesu atbilstoši sasniedzamajiem rezultātiem, skolēnu vajadzībām un izglītības iestādes iespējām.

7. Izglītības iestāde ar vadītāja rīkojumu apstiprina mācību priekšmetu un stundu plānu ar kopējo mācību stundu skaitu mācību priekšmetā mēnesī, semestrī, mācību gadā un uz trim gadiem šādos posmos: 1.–3. klase, 4.–6. klase un 7.–9. klase.

8. Izglītības iestāde atbilstoši attīstības plānā izvirzītajām prioritātēm var samazināt vai palielināt mācību stundu skaitu mācību priekšmetā, nepārsniedzot 10 % no kopējā stundu skaita trijos gados, mācību priekšmetā, kurā stundu skaits tiek mainīts, izņemot valsts ģimnāziju, kura atbilstoši attīstības plānā izvirzītajām prioritātēm 7.–9. klasē var samazināt vai palielināt mācību stundu skaitu mācību priekšmetā, nepārsniedzot 25 % no kopējā stundu skaita trijos gados, mācību priekšmetā, kurā stundu skaits tiek mainīts.

9. Izglītības iestāde var noteikt mācību priekšmetus, ko mācību gadā pilnībā vai daļēji īsteno kādā no Eiropas Savienības oficiālajām valodām, ievērojot valsts izglītības standarta nosacījumus.

10. Apgūstamo pirmo svešvalodu, kas ir viena no Eiropas Savienības oficiālajām valodām, izglītības iestāde nosaka saskaņā ar tās nolikumā noteiktajiem mērķiem un uzdevumiem, ievērojot vecāku izvēli un efektivitātes apsvērumus.

11. Valsts pamatzglītības standartā noteikto mērķu sasniegšanai izmanto daudzveidīgas mācību un audzināšanas darba formas, variējot to īstenošanas ilgumu atbilstoši mērķim un skolēnu mācīšanās vajadzībām. Skolēnam plānotos sasniežamos rezultātus sasniedz vienotā mācību un audzināšanas procesā, kas ietver gan darbu mācību stundās, gan ārpus kopējās mācību slodzes iekļautos pasākumus.

12. Izglītības programmā ārpus kopējās mācību stundu slodzes tiek iekļautas:

12.1. klases stundas, kas tiek plānotas atbilstoši mācību un audzināšanas darba vajadzībām, iekļaujot tajās, piemēram, veselības izglītības un ceļu satiksmes drošības jautājumus;

12.2. fakultatīvās nodarbības (tai skaitā *Koris*, *Kolektīvā muzicēšana*, *Kristīgā mācība 1.–3. klasei* un *Ticības mācība*), kas tiek organizētas skolēnu grupai, ievērojot brīvprātības principu (pamats – vecāku iesniegums);

12.3. stundas individuālajam darbam ar skolēniem;

12.4. pasākumi atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem par izglītojamo audzināšanas vadlīnijām un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu izvērtēšanas kārtību.

13. Izglītības iestāde izstrādā skolēnam individuālo izglītības programmas apguves plānu, lai palīdzētu viņam iekļauties kopējā mācību procesā, plānojot individuālas mācību stundas vai nodrošinot cita veida atbalstu, nepārsniedzot [Vispārējās izglītības likumā](#) noteikto mācību stundu slodzi nedēļā, ja skolēns atgriezies vai ieradies no citas valsts vai ilgstoši slimojis, vai skolēnam ir citas mācīšanās vajadzības.

14. Mācību stundās var iekļaut 2–3 minūšu dinamiskās pauzes skolēnu stājas attīstīšanai un nostiprināšanai.

15. Mācību satura īstenošanai izglītības iestāde vai pedagogs mācību līdzekļus izvēlas atbilstoši plānotajam skolēnam sasniežamajam rezultātam un izmanto Ministru kabineta noteikumos par izglītojamo audzināšanas vadlīnijām un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu izvērtēšanas kārtību noteiktos kritērijus.

V. Mācību vides raksturojums

16. Izglītības iestāde nodrošina normatīvajos aktos noteiktajām higiēnas prasībām atbilstošu mācību procesu, iekļaujošu, intelektuālo, sociāli emocionālo attīstību un veselību veicinošu, fiziski un emocionāli drošu mācību vidi, kas atbilst skolēnu vecumposma fiziskās un garīgās attīstības vajadzībām un universālā dizaina prasībām, piemēram, viegli uztverama informācija, ērta piekļuve, vides objektu kontrastējošs noformējums grīdā un iekštelpās.

17. Izglītības iestāde, piedāvājot pamatizglītības programmas īstenošanu tālmācības formā un sasniedzot valsts pamatizglītības standartā plānotos sasniedzamos rezultātus, nodrošina atbilstošus cilvēkresursus un tehnisko nodrošinājumu, piemēram, videolekciju un individuālu tiešsaistes konsultāciju organizēšanai, saziņai izglītības iestādes elektroniskajā mācību vidē un tālmācībai paredzēto mācību materiālu izstrādei.

VI. Skolēnu mācību sasniegumu vērtēšanas kārtība

18. Skolēnu mācību snieguma vērtēšanas pamatprincipi, vērtēšanas veidi, vērtējuma izteikšanas veids un valsts noteiktie pārbaudes darbi izglītības pakāpes beigās ir noteikti valsts pamatizglītības standartā.

19. Izglītības iestāde atbilstoši pamatizglītības standartā noteiktajiem vērtēšanas pamatprincipiem izstrādā skolēnu mācību sasniegumu vērtēšanas kārtību, piemēram, nosakot vērtēšanas mērķi, tās vietu mācību procesā, pārbaudījumu apjomu un skaitu, vienai klasei vienā dienā neplānojot vairāk par vienu līdz diviem temata noslēguma pārbaudes darbiem, vērtējuma izteikšanas veidu, skolēna vecāku vai tā likumisko pārstāvju informēšanas kārtību, "nv" (nav vērtējuma) izmantošanas gadījumus.

20. Skolēnu mācību snieguma vērtēšanas metodiskos paņēmienus, izpildes laiku un vērtēšanas kritērijus nosaka pedagogs, ievērojot mācību jomā noteiktos skolēnam plānotos sasniedzamos rezultātus un izglītības iestādes izstrādāto skolēnu mācību sasniegumu vērtēšanas kārtību.

21. Izglītības programmas apguvi katrā klasē apliecina liecība, kas ietver skolēna snieguma vērtējumu katrā mācību priekšmetā mācību gada noslēgumā. Skolēnu pārceļšana nākamajā klasē notiek atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas nosaka kārtību, kādā izglītojamie tiek uzņemti vispārējās izglītības programmās un atskaitīti no tām, kā arī obligātajām prasībām šajās programmās izglītojamo pārceļšanai uz nākamo klasi.

VII. Izglītības programmas īstenošanai nepieciešamā personāla, finanšu un materiālo līdzekļu izvērtējums un pamatojums

22. Izglītības programmas īstenošanā izglītības iestāde ievēro normatīvo aktu prasības, kas regulē izglītības iestāžu darbību.

23. Ar izglītības programmas īstenošanu saistītās izmaksas sedz:

23.1. valsts dibinātajā izglītības iestādē – no valsts budžeta;

23.2. pašvaldības dibinātajā izglītības iestādē – no valsts un pašvaldības budžeta;

23.3. privātpersonas dibinātajā izglītības iestādē – no valsts, pašvaldības un privātā budžeta.

24. Apmaksājamo stundu skaitu mēnesī aprēķina atbilstoši izglītības iestādes vadītāja apstiprinātajam mācību priekšmetu un stundu īstenošanas plānam.

25. Pedagoģa darba slodzi un darba samaksu nosaka atbilstoši normatīvajam regulējumam par pedagoģu darba samaksu.

26. Izglītības iestādei apstiprinātā pedagoģu darba samaksas fonda ietvaros ir tiesības atsevišķu mācību priekšmetu apguvei dalīt klasi grupās, kā arī apvienot ne vairāk kā divu viena izglītības posma klašu skolēnus atsevišķa mācību priekšmeta apguvei gan visās, gan daļā mācību stundu.

Izglītības un zinātnes ministra pienākumu izpildītājs,
labklājības ministrs *Jānis Reirs*